

Sygn. akt IC 469/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2015r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Janusz Puzyna

Protokolant: Marzena Kaczmarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 września 2015r. w G.

sprawy z powództwa W. M.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 18.581 zł (słownie: osiemnaście tysięcy pięćset osiemdziesiąt jeden złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od:

- kwoty 18.281 zł od 2 sierpnia 2011 do dnia zapłaty,

- kwoty 300 zł od 4 października 2011 do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo,

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę (...) (sześć tysięcy siedemset czterdzieści siedem złotych) w tym 4817 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

IV. zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku kwoty 782,32 (siedemset osiemdziesiąt dwa 32/.100) tytułem nieuiszczonych kosztów procesu.

Sygn. akt IC 469/12

UZASADNIENIE

Pozwem o zapłatę złożonym dnia 26 marca 2012 roku powód W. M., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 12.300 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 12.000 zł od dnia 2 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty i od kwoty 300 zł od dnia 29 września 2011 roku do dnia zapłaty, a nadto kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, przy uwzględnieniu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 19 lipca 2010 roku zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia autocasco w wariantcie serwisowym, bez udziału własnego powoda, na okres od 1 sierpnia 2010 roku do dnia 31 lipca 2011 roku. Przedmiotem ubezpieczenia był pojazd marki L (...) o nr rej. (...), którego współwłaścicielami są powód oraz (...) Bank SA. W dniu 4 lipca 2011 roku powodowi została przedstawiona kalkulacja naprawy sporządzona przez pozwanego, zgodnie z którą wysokość szkody określono na kwotę 5.124,213 zł wraz z podatkiem VAT w wysokości 23%. Powód zakwestionował tak ustaloną wysokość odszkodowania podnosząc, że sama wartość części podlegających wymianie wynosi około 12.420 dolarów amerykańskich. Pozwany zatem przedstawił kolejną kalkulację naprawy, zgodnie z którą odszkodowanie miało wynosić 5.603,83 zł wraz z podatkiem VAT w wysokości

23%. Powód powyższą kalkulację ponownie zakwestionował podnosząc, że kalkulacja naprawy powinna przewidywać wymianę uszkodzonych części na nowe, zaś w zakresie, w którym pozwany uznał wymianę części nowe, nie powinno mieć miejsca obniżenie wartości tych części o 35% ze względu na stosowany wariant serwisowy umowy. Pozwany zakwestionował również ustalony zakres naprawy pojazdu, w którym pominięto naprawę tylnego błotnika. Ponadto kalkulacja naprawy odnosiła się do pojazdu D. (...), a zatem innego niż L. (...). Pozwany zapłacił powodowi kwotę 2.422,23 złotych tytułem odszkodowania autocasco z tytułu szkody komunikacyjnej w pojeździe powoda z dnia 2 lipca 2011 roku. Zatem na zlecenie powoda Biuro (...) sp. z o.o. w G. określiło wysokość szkody na kwotę 31.866,09 złotych brutto. Koszt ekspertyzy wyniósł 300 złotych. Łączna wysokość szkody wyniosła 32.166,09 złotych. Powód wezwał pozwanego do zapłaty różnicy między wysokością szkody określoną na podstawie kalkulacji B.R. (...) Sp. z o.o. a kwotą wypłaconą przez pozwanego, tj. kwoty 29.423,86 złoty wyraz z odsetkami, a nadto do zapłaty kwoty 300 złotych wraz z odsetkami jako wydatku związanego z wykonaniem ekspertyzy. Następnie powód wezwał pozwanego do dopłaty bezspornej kwoty 2.646,71 złotych, zaś pozwany dopłacił 2.163,26 złotych.

Powód dnia 8 lutego 2012 roku zawarł z (...) Bank Spółką Akcyjną umowę przelewu, na mocy której nabył prawa do odszkodowania od pozwanego, wynikające z umowy ubezpieczenia pojazdu w związku ze zdarzeniem komunikacyjnym z dnia 2 lipca 2011 roku. W ocenie powoda przyznane odszkodowanie jest rażąco nieadekwatne do rozmiarów rzeczywiście poniesionej szkody, a kalkulacja naprawy ubezpieczyciela jest sześciokrotnie niższa od kalkulacji sporządzonej przez niezależnego rzeczoznawcę. Powód podniósł, że zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia autocasco w wariantcie serwisowym, w którym koszty naprawy pojazdu ustalane są na podstawie cen oryginalnych, serwisowych części zamiennych, produkowanych zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta pojazdu danej marki, rekomendowanymi przez producenta pojazdu i dystrybuowanymi punktach sprzedaży. Zdaniem powoda w kalkulacjach sporządzonych przez pozwanego koszt części podlegających niezbędnej wymianie nie był w ogóle brany pod uwagę, wartość części była szacowana na rażąco niskim poziomie i nie odpowiadała cenie rynkowej nabycia. Ponadto pozwany przy ustalaniu wartości zastosował redukcję w wysokości 35%, zaniżył również stawki za robocizogodzinę do poziomu 60/60 za prace naprawcze i lakierowanie, które w takiej wysokości praktycznie nie występują na rynku.

Powód wyjaśnił, iż na terytorium Polski według jego wiedzy nie ma autoryzowanych stacji serwisowo-naprawczych marki L., lecz okoliczność ta nie powinna mieć wpływu ani na wysokość odszkodowania, ani na zmianę zasad jego wypłaty. Zdaniem powoda pozwany dokonując oceny ryzyka ubezpieczenia indywidualizuje wymiar składki poprzez ustalenie jej wysokości w oparciu o właściwości pojazdu oraz osoby posiadacza. Oferując zatem powodowi zindywidualizowane ubezpieczenie autocasco pozwany powinien mieć odpowiednią wiedzę i przewidzieć, że w przypadku zaistnienia szkody, wobec braku autoryzowanej sieci naprawy marki L. może zaistnieć konieczność zakupu części i naprawy pojazdu przy wykorzystaniu dostawców spoza Polski. Pozwany nie może bronić się zarzutem, że pojazd powoda nie został ujęty w systemach A. lub E.. Ponadto powód przedstawił pozwanemu kalkulację naprawy w oparciu właśnie o system A.. Powód zarzucił, że oferując ubezpieczenie pozwany powinien mieć świadomość, że ubezpieczenie dotyczy pojazdu nietypowego na polskim rynku i powinien to uwzględnić przy zawieraniu umowy. Ponadto żadnego uzasadnienia ani w umowie ani w obowiązujących przepisach prawa nie znajduje stanowisko pozwanego, który oświadczył, że dopiero po przedstawieniu faktur za naprawę pojazdu, szkoła zostanie rozliczona zgodnie z zawartym wariantem ubezpieczenia. Postanowienie umowne §22 ust.7 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia w ocenie powoda nie gwarantuje powodowi uzyskanie od pozwanego środków finansowych bez konieczności uprzedniej naprawy na podstawie kalkulacji sporządzonej przez ubezpieczyciela, przy czym kalkulacja ta nie może być sporządzona w sposób dowolny i rażąco odbiegający od rzeczywistych rozmiarów poniesionej szkody. Kalkulacja sporządzona w oparciu o §22 ust. 7 OWU powinna uwzględniać sposób likwidacji szkody określony jako wariant serwisowy, w oparciu o ceny nowych, oryginalnych części zamiennych. W takim bowiem zakresie pozwany podjął się wobec powoda realizacji ochrony ubezpieczeniowej pojazdu. Postanowienia umowne ograniczające bezpodstawnie zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela i uniemożliwiające faktyczną likwidację szkody nie wiążą powoda zgodnie z art. 385¹ § 2 kc.

Powód podał, że w dalszym ciągu jest zainteresowany bezgotówkową naprawą pojazdu, jednakże z uwagi na brak sieci serwisowej dla marki L. nie jest to możliwe, zaś inne warsztaty nie wyrażają zgody na przeprowadzenie naprawy mapą obawiając się kwestionowania jej kosztów przez ubezpieczyciela. Powód po kilku miesiącach oczekiwania na odszkodowanie zmuszony został naprawić pojazd w stopniu podstawowym, umożliwiającym poruszanie się pojazdem, lecz nie było go stać na naprawę w taki sposób, jaki gwarantowała to umowa ubezpieczenia autocasco zawarta z pozwanym.

Brakująca do zapłaty kwota odszkodowania wynosiła 27.280,60 złotych, z czego powód domagał się kwoty 12.000 złotych, zastrzegając sobie prawo do rozszerzenia powództwa. Ponadto powód żądał zasądzenia od pozwanego zwrotu kosztów wyceny pojazdu w wysokości 300 złotych. Dodatkowo powód żądał ustawowych odsetek od kwoty 12.000 złotych naliczanych od 30 dnia od dnia zgłoszenia szkody, zaś od kwoty 300 złotych od 29 września 2011 roku, uznając dzień ten za datę zawiadomienia pozwanego o szkodzie związanej z potrzebą przygotowania ekspertyzy.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 20 kwietnia 2012r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany w ustawowym terminie wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, domagając się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany przyznał, że w dniu 2 lipca 2011r. zgłoszona została szkoda z dnia 2 lipca 2011r. dotycząca pojazdu L. (...) o nr rej. (...), którą pozwany zarejestrował pod numerem (...). Pozwany podał, że nie kwestionuje swojej odpowiedzialności za szkodę co do zasady, gdyż wynika ona z zawartej przez strony umowy ubezpieczenia autocasco, do której zastosowanie mają ogólne warunki ubezpieczenia autocasco z dnia 11 marca 2010r., zatwierdzone uchwałą zarządu (...) SA. Pozwany dokonał wypłaty na rzecz powoda kwoty 5.088,94 zł netto tytułem zwrotu kosztów naprawy pojazdu w dniu 15 marca 2012 roku i 28 marca 2012 roku. Pozwany uznał żądanie pozwu za nieuzasadnione i nieudowodnione, a nadto podał, że sporządzona kalkulacja stanowiła propozycję rozliczenia szkody, wypłacone sumy zaś – bezsporną część odszkodowania, obliczoną według zasad obowiązujących w systemie A. lub E., bez podatku VAT, przy uwzględnieniu norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu, cen części zamiennych zawartych w systemie A. według wariantu optymalnego (z urealnieniem wartości o 35%) oraz cen materiałów lakierniczych i normaliów oraz średniej stawki za roboczogodzinę w kwocie 60 zł. Pozwany wskazał, że informował powoda, iż w przypadku poniesienia udokumentowanych, wyższych kosztów naprawy (poprzez przedstawienie rachunków źródłowych i faktur), szkoda zostanie rozliczona ponownie zgodnie z posiadanym przez powoda wariantem serwisowym. Ponieważ powód nie udowodnił zakupu u autoryzowanego dystrybutora oryginalnych części zamiennych potrzebnych do naprawy pojazdu, pozwany nie uwzględnił roszczenia w tym zakresie. Obowiązek dokumentowania naprawy rachunkami wynika zdaniami pozwanego z §22 ust. 5, 6 OWU. Pozwany na podstawie postanowień OWU AC ma prawo zweryfikować wysokość kosztów zakupu części koniecznych do naprawy samochodu. Ponadto pozwany podkreślił, że oprócz własnej kalkulacji zlecił wykonanie innemu rzeczoznawcy kalkulacji porównawczej w oparciu o dane pojazdu najbardziej porównywalnego do pojazdu powoda, czyli C. (...). Przedstawiona przez powoda kalkulacja zawiera ceny części zamiennych oryginalnych, serwisowych, które zgodnie z §22 ust. 5 OWU mogą zostać zaakceptowane dopiero po przedłożeniu przez powoda faktur i rachunków dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normaliów.

W odpowiedzi z dnia 30 maja 2012r. na sprzeciw oraz piśmie z 6 lipca 2012r., piśmie z 26 lipca 2012r. powód podtrzymał swoje stanowisko w sprawie i zaprzeczył twierdzeniom pozwanego.

Pozwany w piśmie z 17 lipca 2012r. podtrzymał swoje stanowisko i zaprzeczył twierdzeniom powoda.

Pismem z dnia 2 grudnia 2014r. powód rozszerzył żądanie pozwu, wnosząc o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 18.581 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 18.281 zł od dnia 2 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 300 zł od dnia 29 września 2011r. do dnia zapłaty, oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości.

Pozwany pismem z dnia 1 kwietnia 2015r. uznał żądanie pozwu do kwoty 7.993,16 zł wskazując, że wraz z wypłaconą powodowi kwotą 5.088,94 zł, odszkodowanie należne powodowi wynosi 13.082,10 zł.

Na rozprawie w dniu 2 września 2015r. powód wniósł o uznanie za niedozwolone tych klauzul umownych, które ograniczają wartość odszkodowania o wartość podatku VAT i ograniczają prawo do odszkodowania za oryginały części zamienne w przypadku braku udokumentowania naprawy odpowiednią fakturą.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółkę Akcyjną w W. łączyła umowa ubezpieczenia autocasco w wariantcie serwisowym samochodu marki L. (...) o nr rejestracyjnym (...).

okoliczność bezsporna

Umowa ubezpieczenia autocasco zawarta przez W. M. z agentem (...) SA jako kontynuacją poprzedniej. Przy podpisywaniu umowy obowiązującej w 2011r. agent ubezpieczyciela nie proponował W. M. modyfikacji zapisów Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco, stanowiących część zawieranej umowy. Wycena ubezpieczonego pojazdu nastąpiła na podstawie indywidualnej weryfikacji przy uwzględnieniu wyposażenia dodatkowego. Zawierający umowę w imieniu ubezpieczyciela agent (...) SA i ubezpieczający W. M. nie rozmawiali na temat możliwości dokonania ewentualnej naprawy w sieci autoryzowanych zakładów naprawczych na terenie Polski i możliwości zakupu części zamiennych. W imieniu ubezpieczyciela przed zawarciem umowy nie przeprowadzono oględzin, nie były przez agenta zgłaszane żadne zastrzeżenia w stosunku do pojazdu. Ubezpieczający opłacił składkę ubezpieczeniową w podwyższonej kwocie, obowiązującej w serwisowym wariantcie umowy. Celem ubezpieczonego było zawarcie umowy bez opcji wkładu własnego przy likwidacji szkody. W chwili zawarcia umowy pojazd W. M. miał więcej niż 3 lata.

dowód:

- zeznania powoda W. M. k. 102-104, 84-85

Zgodnie z umową ubezpieczenia, której częścią były ogólne warunki ubezpieczenia autocasco dla klienta indywidualnego oraz małego lub średniego przedsiębiorcy, ustalone uchwałą zarządu (...) SA nr (...) z 11 marca 2010r., zawarcie umowy ubezpieczenia następuje na pisemny wniosek ubezpieczającego, po uprzedniej identyfikacji pojazdu wraz z wyposażeniem i dokonaniu przez (...) SA indywidualnej oceny ryzyka (§ 11 ust. 1 OWU). Za opłatą dodatkowej składki w przypadku pojazdu powyżej trzeciego roku eksploatacji umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w wariantcie serwisowym (§11 ust. 7 OWU). W razie powstania szkody (...) SA ustala odszkodowanie zgodnie z warunkami umowy ubezpieczenia, przy czym jeżeli suma ubezpieczenia odpowiada wartości pojazdu brutto, przy ustaleniu wysokości odszkodowania uwzględnia się podatek VAT, z zastrzeżeniem § 22 ust. 7 (§20 ust. 1 i 3 OWU). W przypadku szkody częściowej lub całkowitej uwzględniane są koszty naprawy uszkodzeń pojazdu wyłącznie w zakresie określonym w kalkulacji kosztów naprawy lub protokole szkody, sporządzonych przez (...) SA lub wykonanych na jego zlecenie. Koszty naprawy pojazdu ustalane są w oparciu o ceny usług i części zamiennych stosowanych w Rzeczypospolitej w dniu ustalenia odszkodowania. Koszty naprawy pojazdu w wariantcie serwisowym ustalane są na podstawie cen części zamiennych oryginalnych serwisowych, tj. części zamiennych produkowanych zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta pojazdu danej marki, rekomendowanych przez producenta tego pojazdu i dystrybuowanych w autoryzowanych przez producenta tego pojazdu punktach sprzedaży. (§22 ust. 1, 2 i 3 OWU). Wysokość odszkodowania w wariantcie serwisowym ustala się na podstawie uprzednio uzgodnionych przez (...) SA z ubezpieczonym kosztów i sposobu naprawy ubezpieczonego pojazdu przez zakład naprawczy wykonujący naprawę, w oparciu o zasady zawarte w systemie A. lub E., z zastosowaniem stawki za roboczogodzinę ustalonej przez (...) SA w oparciu o ceny usług stosowane przez inne zakłady naprawcze funkcjonujące na terenie działalności jednostki organizacyjnej (...) SA likwidującej szkodę oraz w oparciu o ceny części zamiennych zawartych w systemie A. lub E. ustalonych dla pojazdów powyższej trzeciego roku eksploatacji lub powyższej trzeciego

roku eksploatacji, o ile została zapłacona dodatkowa składka. (§22 ust. 4 pkt 2 i 3 OWU). Odszkodowanie ustalone według zasad określonych w ust. 4 (...) SA wypłaca pod warunkiem przedstawienia oryginałów rachunków lub faktur VAT, dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normaliów. (...) SA może zażądać przedstawienia oryginałów rachunków lub faktur VAT dokumentujących nabycie części oryginalnych serwisowych w autoryzowanym punkcie sprzedaży danej marki pojazdu. W razie udokumentowania naprawy pojazdu rachunkami bez uprzedniego uzgodnienia z (...) SA kosztów i sposobu naprawy, o którym mowa w ust. 4, ustalenie odszkodowania następuje na podstawie tych rachunków, ale zweryfikowanych przez (...) SA według zasad określonych w ust. 4. (§22 ust. 5 OWU). Na życzenie ubezpieczonego wysokość odszkodowania może zostać ustalona na podstawie wyceny sporządzonej przez (...) SA według zasad zawartych w systemie A. lub E. bez podatki VAT z zastosowaniem: norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu, stawki za roboczogodzinę ustalonej przez (...) SA w oparciu o średnie ceny usług na terenie działalności jednostki organizacyjnej (...) SA likwidującej szkodę, cen części zamiennych zawartych w systemie A. lub E., ustalonych według wariantu optymalnego, cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemie A. lub E.. (§22 ust. 7 OWU)

dowód:

- polisa nr (...) nr (...) k. 15-16

- OWU k. 43-53

W okresie objętym ochroną ubezpieczeniową pojazd uległ uszkodzeniu. Szkada została zgłoszona (...) SA w W. w dniu 2 lipca 2011r. i zarejestrowana przez zakład ubezpieczeń pod numerem (...). (...) Spółka Akcyjna w W. uznała swoją odpowiedzialność za powstałą szkodę.

okoliczności bezsporne

W dniu 4 lipca 2011r. na zlecenie (...) SA w W. sporządzona została kalkulacja naprawy, zgodnie z którą koszt naprawy uszkodzonego pojazdu określono na kwotę 5.124,13 zł brutto.

dowód:

- kalkulacja naprawy nr (...) z 04.07.2011r. k. 22-25

W. M. nie zgodził się z wysokością przyznanego mu odszkodowania zarzucając, że (...) SA niezasadnie przyjęło, iż uszkodzone przednie drzwi oraz tylni błotnik podlegają naprawie, zamiast wymianie. Nadto W. M. wskazał, że wymianie podlegać powinna rozcięta w górnej części nakładka plastikowa nadkola błotnika tylnego, nie ujęta w kosztorysie, zakwestionował koszty lakierowania i wartość części ujętych w kosztorysie. W. M. zarzucił, iż profesjonalne zakłady lakiernicze oferują lakierowanie jednego tylko elementu w cenie odpowiadającej całkowitej wycenie kosztów lakierowania ujętej w kosztorysie, a nadto że cena drzwi tylnich określona przez importera części zamiennych z USA o dwudziestoletnim doświadczeniu na polskim rynku wynosi 4.800 USD. Nadto W. M. wskazał, że cena części określona w kalkulacji (...) SA z 4 lipca 2011 roku została przyjęta na poziomie 20% ich ceny, podczas gdy ustalona przez poszkodowanego cena: drzwi przednich prawych wynosi około 4.620 USD, drzwi tylnich prawych wynosi około 4.800 USD, błotnika tylnego, prawego wynosi około 2.650 USD, a listwy nadkola tylnego, prawego wynosi około 350 USD.

dowód:

- pismo z 04.07.2011r. k. 26 i w aktach szkody o nr PL (...)

- wycena z 04.07.2011r. k. 27

Po dodatkowych oględzinach (...) SA uwzględniło część zastrzeżeń W. M., w szczególności dotyczących wartości uszkodzonej listwy nadkola błotnika tylnego, warunkowo uznało jako nadające się do wymiany drzwi przednie i

przyznało mu odszkodowanie w kwocie 5.603,83 zł brutto. W wycenie ponownie nie ujęto tylnego błotnika, wartość części do wymiany oszacowano w oparciu o porównanie z samochodem D. (...) i obniżono o 35% z tytułu amortyzacji, a także niedoszacowano wartości robocizny, która stanowi 50% cen obowiązujących na rynku. Pismem z 5 sierpnia 2011r. W. M. ponownie wystąpił do (...) SA z propozycją podjęcia rozmów w sprawie ugodowego ustalenia zakresu i wysokości odszkodowania, ponownie podnosząc, iż nie został w kalkulacji szkody ujęty tylni błotnik, samochód uszkodzony nie należy do tej samej klasy co samochód przyjęty do porównania przez ubezpieczyciela, a nadto, że obniżenie wartości części o 35% jest znacznie przesadzone. W odpowiedzi na wystąpienie (...) SA przyznało mu odszkodowanie w łącznej kwocie 5.088,94 zł netto.

dowód:

- wycena z 04.07.2011r. k. 28-35
- pismo (...) SA z 02.08.2011. w aktach szkody o nr PL (...)
- pismo z 05.08.2011r. k. 36-36v i w aktach szkody o nr PL (...)
- pismo (...) SA z 16.08.2011r. w aktach szkody o nr PL (...)

W dniu 31 sierpnia 2011r. (...) SA wypłacił W. M. tytułem odszkodowania kwotę 2.442,23 zł.

okoliczność bezsporna

Na zlecenie W. M. w dniu 20 września 2011r. sporządzona została porównawcza kalkulacja naprawy o nr (...), uwzględniająca średnią wartość części, określoną przez firmę (...), zgodnie z którą koszty naprawy uszkodzonego pojazdu L. (...) wynosiły 31.866,09 zł brutto. Kosz sporządzenia kalkulacji wynosił 300 zł.

dowód:

- kalkulacja naprawy nr (...) k. 37-41 i w aktach szkody o nr PL (...)
- faktura VAT nr (...) w aktach szkody o nr PL (...)

W dniu 29 września 2011r. W. M. wezwał (...) SA w W. do zapłaty w terminie 7 dni od otrzymania wezwania kwoty 29.423,86 zł tytułem brakującej kwoty odszkodowania.

dowód:

- wezwanie do zapłaty z 29.09.2011r. k. 42-42v i w aktach szkody o nr PL (...)

Dnia 20 listopada 2011r. na zlecenie (...) SA wykonano wycenę kosztów naprawy pojazdu L. (...) o nr rej. (...), ustalając koszty naprawy na kwotę 7.011,09 zł netto, tj. 8.623,64 zł brutto.

dowód:

- kalkulacja naprawy nr (...) w aktach szkody o nr PL (...)

W dniu 2 stycznia 2012r. (...) SA poinformowało W. M., że sporządzona przez ubezpieczyciela kalkulacja naprawy stanowiła jedynie propozycję rozliczenia szkody. W przypadku udokumentowania poniesionych wyższych kosztów tytułem naprawy i dostarczenia faktur dokumentujących naprawę, w tym rachunków źródłowych pochodzących od autoryzowanego dystrybutora części zamiennych do pojazdów marki L., zakład ubezpieczeń ponownie przystąpi do ustalania wysokości szkody, przy czym w przypadku przeprowadzenia naprawy przez autoryzowany serwis pojazdów marki L. rachunki źródłowe nie są wymagane. Po dostarczeniu rachunków za naprawę, szkoda zostanie rozliczona zgodnie z zawartym wariantem serwisowym ubezpieczenia, tj. zgodnie z §22 ust.3 pkt 1 OWU. Ponadto zakład ubezpieczeń wskazał, że wyliczenie kwoty bezspornej odbywa się zgodnie z §22 ust 7 OWU, według danych zawartych

w systemie A. lub E., bez podatku VAT. Sporządzone wyliczenie kosztorysu ofertowego obejmuje kwotę 4.605,49 zł netto, obliczoną przy zastosowaniu stawki 60 zł oraz urealnieniu cen części w wysokości 35%. Wyliczenie zostało sporządzone w oparciu o pojazd marki C. (...), porównywalny do uszkodzonego.

dowód:

- pismo z 02.01.2012r. k. 54-54v i w aktach szkody o nr PL (...)

W dniu 15 marca 2012r. (...) SA zapłaciła W. M. tytułem odszkodowania dodatkową kwotę 2.163,26 zł.

okoliczność bezsporna

W dniu 28 marca 2012r. (...) SA zapłaciła W. M. tytułem odszkodowania dodatkową kwotę 483,45 zł.

okoliczność bezsporna

W. M. naprawił uszkodzony pojazd L. (...) w części. Za otrzymaną od (...) SA kwotę 5.000 zł zostały wyrównane wgniecenia, które pomalowano czarną farbą.

dowód:

- zeznania powoda W. M. k. 102-104, 84-85

Na terenie Polski nie funkcjonuje autoryzowana sieć zakładów naprawczych dla marki L.. Części zamienne do samochodów marki L. można zakupić jedynie za pośrednictwem dealera.

dowód:

- opinia biegłego J. Z. k. 125-159, 210-210v, 333-344, 366-367

- zeznania powoda W. M. k. 102-104, 84-85

Maksymalna cena zakupu części do pojazdu L. (...) w (...) Sp. z o.o. w W., ustalona według cennika z sierpnia 2013r. i obejmująca ich transport do Polski oraz cło, wynosi dla:

- drzwi przednich tylnich – 7.030 zł netto

- drzwi tylnych prawych – 7.790 zł netto

- błotnika tylnego prawego – 3.720 zł netto

- listwy tylnego zakola po prawej stronie – 421 zł netto.

dowód:

- pismo (...) Sp. z o.o. z 14.01.2014r. k. 324

Koszty naprawy pojazdu marki L. (...) o nr rej (...), ustalone w kwocie brutto w oparciu o zasady zawarte w systemie A., według stanu pojazdu z 2 lipca 2011r., przy uwzględnieniu cen nowych, oryginalnych, serwisowych części zamiennych, zakupionych w USA, kosztów transportu oraz cła oraz przy zastosowaniu średnich stawek za prace blacharskie i lakiernicze obowiązujących aktualnie na terenie T. wynosiły odpowiednio 22.890,85 zł brutto przy stawkach 80/90 zł/rbh oraz 23.369,94 zł brutto przy stawkach 100/110 zł/rbh.

dowód:

- opinia biegłego J. Z. k. 125-159, 210-210v, 333-344, 366-367

Sąd zważył, co następuje:

W zakresie, w jakim pozwany nie uznał powództwa, Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranych i przeprowadzonych w sprawie dowodów, które poddano ocenie zgodnie z art. 233 § 1 kpc. Sąd dokonał oceny wiarygodności i mocy dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Dokonując powyższych ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dowodach w postaci dokumentów złożonych i załączonych do akt sprawy, w tym zgromadzonych w aktach szkody o nr PL (...), opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego J. Z. oraz zeznań powoda W. M..

Dokumenty przedłożone przez strony do akt sprawy miały charakter dokumentów prywatnych, którym Sąd dał wiarę co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.). Prawdziwość dokumentów, z których przeprowadzono dowód, nie nasuwała zastrzeżeń i nie była kwestionowana przez strony. Dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz aktach szkody o nr PL (...) pozwoliły ustalić przebieg postępowania likwidacyjnego, prowadzonego przez pozwany zakład ubezpieczeń, w szczególności sposób likwidacji zgłoszonej przez powoda szkody, ustalenia jej wysokości i wypłaty odszkodowania w części. Dokumenty przedłożone do akt sprawy pozwoliły na ustalenie zasadności żądania powoda oraz zarzutów pozwanego.

Ponadto ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na zeznaniach powoda W. M., które były spójne, nie budziły wątpliwości w świetle zasad logiki, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, oraz w pełni znalazły potwierdzenie w zgromadzonych dokumentach. Zeznania powoda pozwoliły na wyjaśnienie okoliczności i sposobu zawarcia umowy ubezpieczenia z pozwanym, w szczególności tego, że zawarł umowę jako osoba fizyczna, w celu niezwiązanym z działalnością gospodarczą ani zawodową, a nadto, że nie miał możliwości dokonania naprawy i zakupu części zamiennych w autoryzowanym serwisie lub punkcie sprzedaży firmy (...) z uwagi na brak takich placówek w Polsce. Ponadto sąd dał wiarę powodowi co do istniejących możliwości sprowadzenia takich pojazdów z zagranicy, w szczególności z rynku amerykańskiego. Zeznania powoda w całej rozciągłości potwierdziły zebrane w sprawie dokumenty oraz opinia biegłego, zatem Sąd uznał je za wiarygodny i miarodajny środek dowodowy, mogący stanowić podstawę ustaleń Sądu.

Mając na uwadze fakt, iż dla wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie konieczne było zasięgnięcie wiadomości specjalnych, Sąd postanowieniem z dnia 28 września 2012r. dopuścił dowód z opinii biegłego do spraw techniki motoryzacyjnej i ruchu drogowego, J. Z., celem ustalenia kosztów naprawy pojazdu marki L. (...) o nr rej. (...), ustalonych w kwocie brutto w oparciu o zasady zawarte w systemie A. lub E., według stanu tego pojazdu z dnia 2 lipca 2011r, cen nowych, oryginalnych, „serwisowych” (tj. części zamiennych produkowanych zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta pojazdu, rekomendowanymi przez producenta pojazdu i dystrybuowanymi w autoryzowanych przez producenta punktach sprzedaży) części zamiennych oraz średnich cen i stawek obowiązujących aktualnie na terenie T..

Na podstawie opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej ustalono, że średnie stawki godzinowe za prace blacharskie i lakiernicze na terenie T. wynoszą 70-190/80-210 zł. Stawka godzinowa 60/60 zł za prace blacharskie i lakiernicze nie jest stosowana na terenie T.. Stawki 80/90 zł za godzinę pracy, jak i stawka godzinowa w wysokości 100/110 zł spełniają kryteria stawek średnich na rynku lokalnym. (...) komputerowe A. i E. nie zawierają baz danych dotyczących samochodu L. (...), co oznacza, że systemy te nie zawierają danych producenta dotyczących technologicznych czasów na wykonanie czynności naprawczych i cen części sugerowanych przez producenta, tj. części produkowanych zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta pojazdu, rekomendowanych przez producenta i dystrybuowanych w autoryzowanych przez producenta punktach sprzedaży. Na terenie Polski i Europy brak jest autoryzowanego dealera lub (...) L., dystrybucją części zamiennych do samochodów L. nie zajmuje się również (...). Koszt naprawy samochodu L. (...) o nr rej. (...) według stanu z dnia 2 lipca 2011r., obliczony w oparciu o dane z systemu komputerowego A. z 2013r. dotyczące samochodu najbardziej podobnego – C. (...) oraz przy cenach części ustalonych

jako iloczyn cen części oryginalnych, wyrażonych w USD na stronie (...) i średniego kursu dolara amerykańskiego w dniu 17 stycznia 2013r. (tj. 3,0853 zł) wynosił 19.038,56 zł brutto przy stawkach 80/90 za 1 godzinę prac, lub 19.530,11 zł brutto przy stawkach 100/110 za 1 godzinę prac. Tak ustalony koszt naprawy uwzględniał 15% narzut na robocizną blacharsko-mechaniczną z uwagi na odmienność zastosowanego do wykonania kalkulacji formularza, a także konieczność lakierowania wierzchniego listew ozdobnych drzwi dla zapobieżenia równicy w odcieniach.

Powód do powyższej opinii biegłego zgłosił zarzuty, wskazując w piśmie z dnia 7 lutego 2013r., iż kwestionuje opinię w zakresie dotyczącym wyceny importowanych części zamiennych do pojazdu marki L (...). Powód podniósł, iż biegły nie uwzględnił w swojej wycenie kosztów transportu części zamiennych do Polski oraz innych kosztów ubocznych (takich jak marża importera części, cło itp.). Ponadto powód podniósł, iż koszty te, wobec braku możliwości zakupienia ich na terenie Polski i Europy, musiałyby zostać sprowadzone z USA, czego nie uwzględniała sporządzona opinia. Z uwagi na powyższe koszty zakupu części zamiennych winny obejmować cenę części zamiennych brutto, koszty transportu, taryfę celną prowizję importera. W pozostałym zakresie powód uznał opinię biegłego za rzetelną.

Po ustaleniu, iż maksymalna cena zakupu części do pojazdu L (...) w (...) Sp. z o.o. w W., ustalona według cennika z sierpnia 2013r. i obejmująca transport oraz cło, wynosi dla drzwi przednich tylnych – 7.030 zł netto, drzwi tylnych prawych – 7.790 zł netto, błotnika tylnego prawego – 3.720 zł netto oraz listwy tylnego zakola po prawej stronie – 421 zł netto biegły sporządził opinię uzupełniającą. Zgodnie z ustaleniami biegłego, koszty naprawy pojazdu marki L (...) o nr rej (...), ustalone w kwocie brutto w oparciu o zasady zawarte w systemie A., według stanu pojazdu z 2 lipca 2011r., cen nowych, oryginalnych, serwisowych części zamiennych oraz średnich stawek obowiązujących aktualnie na terenie T. wynosiły odpowiednio 22.890,85 zł brutto przy stawkach 80/90 zł/rbh oraz 23.369,94 zł brutto przy stawkach 100/110 zł/rbh.

Do opinii uzupełniającej strona pozwana zgłosiła zarzuty w piśmie z 24 listopada 2014r. podając, iż nie uwzględnia ona ogólnych warunków ubezpieczenia AC, jakie miały zastosowanie do zawartej przez strony umowy. Pozwany nie zakwestionował stawki za prace blacharsko-lakiernicze, lecz podniósł, że przy wypłaceniu odszkodowania jedynie na podstawie kosztorysu, odszkodowanie nie może uwzględniać podatku VAT, a ceny części zamiennych powinny być ustalane dla wariantu ubezpieczenia „optymalnego”, tj. powinny zostać urealnione o 35%.

W odpowiedzi na zarzuty pozwanego biegły podtrzymał swoje stanowisko wskazując, iż obliguje go teza dowodowa zawarta w postanowieniu o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego.

W tym miejscu należy wskazać, iż opinia biegłego, jak każdy inny dowód, podlega ocenie Sądu orzekającego tak co do jej zupełności i zgodności z wymogami formalnymi, jak i co do jej mocy przekonywującej. Przy ocenie opinii biegłego Sąd jednakże nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. Odmienne ustalenie w tej mierze może być dokonane tylko na podstawie opinii innych biegłych, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonywująca oraz wszechstronnie przedstawia kwestię nasuwającą wątpliwości w sprawie. (por. wyrok SN z 13.10.1987 r., II URN 228/87, (...)).

W ocenie Sądu sporządzona przez biegłego J. Z. opinia pisemna, częściowo zmieniona i uzupełniona pisemną opinią uzupełniającą, została wykonana w sposób rzetelny i zgodny z zasadami wiedzy. Biegły w sposób wyczerpujący odniósł się do zakreślonych w postanowieniu o dopuszczeniu dowodu z jego opinii zagadnień, a odpowiedzi na pytania Sądu udzielił w sposób rzeczowy i logiczny. Dlatego też Sąd uznał opinię biegłego za w pełni przekonywującą, a jego ustalenia za własne. Stąd zatem w ocenie Sądu jego opinia jako nie budząca zastrzeżeń, mogła stanowić uzasadnioną podstawę do dokonania ustaleń faktycznych i w oparciu o nie rozstrzygnięcia sprawy. Tym samym Sąd poparł stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17.05.1974 r., I CR 100/74, LEX nr 7497.

W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe doprowadziło do wniosku, że powództwo w przeważającej części zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zważyć należy, iż pozwany w piśmie z dnia 1 kwietnia 2015r. uznał żądanie pozwu do kwoty 7.993,16 zł wskazując, że wraz z wypłaconą powodowi kwotą 5.088,94 zł, odszkodowanie należne powodowi wynosi 13.082,10 zł.

W ocenie Sądu rozstrzygającej sprawę uznanie powództwa przez pozwanego w tej części nie było w żadnej mierze sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego, ani też nie zmierzało do obejścia prawa i pozostaje skuteczne w zakresie stosunków materialno prawnych i procesowych, a nadto wiąże Sąd. Zgodnie bowiem z treścią art. 213 § 2 kpc Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Z uwagi zatem na złożenie oświadczenia o uznaniu powództwa w części Sąd, w ramach rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I wyroku, zasądził od pozwanego na rzecz powoda uznaną przez pozwanego kwotę 7.993,16 zł.

W pozostałym zakresie Sąd rozstrzygnął o żądaniu pozwu mając na uwadze, iż część okoliczności faktycznych, istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, pozostawało bezspornych. Nie budziło bowiem wątpliwości Sądu ani stron, że w dniu 2 lipca 2011r. zgłoszona została szkoda z dnia 2 lipca 2011r. dotycząca pojazdu L. (...) o nr rej. (...), którą pozwany zarejestrował pod numerem (...), a także to, że pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności za szkodę co do zasady, jako wynikająca z zawartej przez strony umowy ubezpieczenia autocasco. Wątpliwości Sądu ani stron nie budziła nadto okoliczność, że do zawartej przez strony umowy ubezpieczenia autocasco zastosowanie miały ogólne warunki ubezpieczenia autocasco z dnia 11 marca 2010r., zatwierdzone uchwałą zarządu (...) SA. Jednocześnie niespornym w sprawie był fakt wypłacenia powodowi przez pozwanego kwoty 5.088,94 zł netto tytułem zwrotu kosztów naprawy pojazdu w dwóch ratach – dnia 15 marca 2012 roku i dnia 28 marca 2012 roku.

W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe doprowadziło do wniosku, że powództwo jest zasadne niemal w całości.

Zgodnie z art. 805 § 1 kc, przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Stosownie do art. 805 § 2 pkt 1 kc, świadczenie ubezpieczyciela przy ubezpieczeniu majątkowym polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Zgodnie z powszechną praktyką i orzecznictwem Sądów przyjmuje się, że szkodą jest wszelki uszczerbek dotyczący osobę bez prawnego uzasadnienia, wyrażający się w różnicy pomiędzy stanem majątku poszkodowanego, jaki istniał i mógłby w normalnej kolei rzeczy istnieć, a stanem, jaki powstał skutkiem zdarzenia wywołującego zmianę (art. 361 § 2 k.c.; tak m.in. w uchwałach Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001r., III CZP 68/01, oraz z dnia 12 lipca 1968r., III CZP 28/68). Podstawą prawną roszczenia o odszkodowanie ubezpieczeniowe jest istnienie stosunku prawnego ubezpieczenia, a przesłanką – powstanie szkody wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego przewidzianego w warunkach danego ubezpieczenia. Związek przyczynowy w sensie sprawstwa jest w zakresie odpowiedzialności gwarancyjnej zastąpiony związkiem normatywnym, wynikającym z postanowienia umowy wiążącego obowiązek naprawienia szkody z określonymi okolicznościami jej powstania. Odszkodowanie należne od zakładu ubezpieczeń przysługuje bowiem z tytułu odpowiedzialności gwarancyjnej, a nie sprawczej.

W świetle powyższego obowiązkiem pozwanego było przywrócenie samochodu powoda do stanu poprzedniego. O przywróceniu do stanu poprzedniego można zaś mówić jedynie wówczas, gdy stan pojazdu po naprawie, pod każdym względem (stan techniczny, zdolność użytkowa, trwałość, części składowe, wygląd estetyczny) odpowiada stanowi tegoż pojazdu sprzed wypadku (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10.11.1992 r. I Acr 410/92). Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie oraz treść wiążącej strony umowy pozwala na ustalenie, iż żądanie pozwu niemal w całości zasługuje w całości na uwzględnienie, a pozwany niezasadnie odmówił powodowi wypłaty części odszkodowania pomimo bezspornego zaistnienia zdarzenia wywołującego szkodę i bezspornej i niekwestionowanej odpowiedzialności pozwanego zakładu ubezpieczeń za jej naprawienie.

Okolicznością sporną w sprawie było natomiast ustalenie wysokości należnego powodowi odszkodowania w oparciu o wartość części podlegających wymianie, wysokość stawek za prace blacharskie i lakiernicze stosowane na lokalnym rynku, a także konieczność dostarczenia pozwanemu faktur i rachunków potwierdzających fakt zakupu części zamiennych oraz dokumentujących dokonanie naprawy w celu skorzystania z wariantu serwisowego likwidacji szkody. Rozstrzygając w niniejszej sprawie o żądaniu pozwu, Sąd miał na uwadze, że spór ogniskował się wokół trzech zagadnień:

- a) Uzależnienia zakresu obowiązku odszkodowawczego od wykonania przez powoda naprawy,
- b) Wysokości stawek za roboczogodzinę,
- c) Zwrotu kosztów prywatnej opinii dotyczącej kosztów naprawy pojazdu

Ad a) uzależnienie zakresu obowiązku odszkodowawczego od wykonania przez powoda naprawy

W niniejszej sprawie warunki, w których poszkodowanemu powodowi przysługuje od pozwanego odszkodowanie, określone są w zawartej przez strony umowie ubezpieczenia autocasco, której częścią są Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco dla klienta indywidualnego oraz małego lub średniego przedsiębiorcy, ustalone uchwałą zarządu (...) SA nr (...) z 11 marca 2010r. Z przedłożonej przez powoda polisy autocasco (...) wynika, iż pojazd powoda ubezpieczony był w wariantcie serwisowym. Dokonując zatem oceny zasadności dochodzonych roszczeń Sąd rozważył zapisy § 22 ust. 5 OWU w zw. z § 22 ust. 3 OWU oraz w zw. z § 22 ust. 7 OWU, w tym w świetle art. 805 § 4 kc, zgodnie z którym jeżeli ubezpieczającym jest osoba fizyczna, stosuje się odpowiednio przepisy art. 385¹-385³ kc.

Sąd w niniejszej sprawie miał na uwadze, że w świetle zapisów OWU zakres obowiązku odszkodowawczego był uzależniony od tego, czy ubezpieczony przedłożył oryginały faktur VAT, czy też nie. W pierwszym przypadku, tj. gdy udokumentowania kosztów naprawy za pomocą oryginałów faktur VAT zakres obowiązku odszkodowawczego był uregulowany zgodnie z § 22 ust. 5 OWU w § 22 ust. 4 OWU z uwzględnieniem cen części oryginalnych w przypadku wariantu serwisowego (§ 22 ust. 3 punkt 1 OWU). W przypadku natomiast, gdy koszt naprawy nie był udokumentowany fakturą VAT to ubezpieczonemu pozostawało jedynie rozliczenie szkody w oparciu o § 22 ust. 7 OWU, który przewiduje ustalenie odszkodowania w kwocie bez VAT oraz z zastosowaniem cen części zamiennych ustalonych według wariantu optymalnego, tj. z uwzględnieniem wartości zamienników. Innymi słowy, nieprzedłożenie oryginalnych faktur VAT skutkowało ograniczeniem zakresu ochrony ubezpieczeniowej do tej odpowiadającej wariantowi optymalnemu pomimo wykupienia droższego wariantu serwisowego.

Wyżej wymienione postanowienia OWU podlegały ocenie przez pryzmat art. 385¹ § 1 kc, który stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W ocenie tutejszego Sądu wprawdzie analizowane postanowienia umowne określają główne świadczenia jednej ze stron umowy t.j. ubezpieczyciela, to jednak nie określają tego świadczenia w sposób jednoznaczny, co daje podstawę do oceny kwestionowanego zapisu pod kątem abuzywności (por. wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 października 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 147/05).

Nadto jak stanowi art. 385¹ § 3 kc, nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Zgodnie z art. 385² kc, oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

W ocenie Sądu postanowienia § 22 ust. 5 OWU w zw. z § 22 ust. 3 OWU oraz w zw. z § 22 ust. 7 OWU, w zakresie uzależniającym wypłacenie odszkodowania od dokonania naprawy i przedstawienia oryginałów rachunków lub faktur VAT, dotyczących robocizny, części zamiennych, materiałów lakierniczych i normalistów, w tym oryginałów rachunków lub faktur VAT dokumentujących nabycie części oryginalnych serwisowych w autoryzowanym punkcie sprzedaży pojazdu marki L., stanowi niedozwolone postanowienie umowne w świetle art. 395¹ kc.

Zgodnie z podzielanym przez Sąd w niniejszej sprawie wielokrotnie prezentowanym przez Sądy powszechne stanowiskiem, niedozwolonym postanowieniem wzorca umowy w świetle art. 385¹ § 1 kc jest takie postanowienie, które kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Rażąco naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć jako nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast działaniem wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego jest tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron takiego stosunku (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie, w wyroku z 11 września 2014r., Sygn. akt VI ACa 1965/13). Powyższe w ocenie Sądu oznacza, że aby uznać dane postanowienie umowne za abuzywne, konieczne jest ustalenie nierównomiernego rozkładu praw i obowiązków stron umowy, świadczącego o jego sprzeczności z dobrymi obyczajami, oraz stwierdzenie prawnie relewantnego znaczenia tej nierównowagi, które stanowi rażąco naruszenie interesów konsumenta.

Zdaniem Sądu z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu. Postanowienia OWU nie zostały ustalone indywidualnie z powodem, nie podlegały negocjacji, a na ich treść powód w istocie nie miał wpływu, co potwierdziło postępowanie dowodowe w sprawie. Ponadto powód chcąc uzyskać odszkodowanie nie mógł wykonać nałożonego na niego przez zapisy OWU obowiązku przedłożenia faktur i rachunków, potwierdzających dokonanie naprawy w autoryzowanym serwisie i zakup części u autoryzowanego dystrybutora, albowiem na terytorium Polski istotnie nie ma żadnego autoryzowanego serwisu pojazdów marki L. ani żadnego autoryzowanego dystrybutora części zamiennych do samochodów tej marki. Tym samym obowiązek ustalenia przez (...) SA wysokości należnego odszkodowania, wbrew zapisom §20 ust. 1 i 3 OWU, przerzucony zostaje na osobę poszkodowanego i stanowi przejaw rażąco nierównomiernego rozkładu praw i obowiązków stron umowy, choć to pozwany, jako jeden z największych zakładów ubezpieczeń na rynku krajowym i profesjonalista dysponujący obszerną bazą danych pojazdów jest ekonomicznie i organizacyjnie silniejszą stroną umowy. Nierównowaga ta ma w sprawie o tyle istotne znaczenie, że stanowi rażąco naruszenie interesów konsumenta, który dobrowolnie zawierając umowę ubezpieczenia pojazdu i uiszczając z tego tytułu podwyższoną składkę ubezpieczeniową, obciążony jest spoczywającym de facto zgodnie z umową na powodzie obowiązkiem, któremu w celu uzyskania odszkodowania nie jest w stanie sprostać. Podkreślić w tym miejscu należy również, iż zgodnie z zawartą umową ubezpieczenia, to zakład ubezpieczeń, a nie ubezpieczony obowiązany jest do dokonania przed zawarciem umowy – stosownie do §11 ust. 1 OWU – identyfikacji pojazdu wraz z wyposażeniem i indywidualnej oceny ryzyka. Niedopełnienie zaś powyższego obowiązku nie może w ocenie Sądu obciążać poszkodowanego.

Dodatkowo w tym miejscu przywołać należy uzasadnienie wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 października 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 147/05), z którego wynika w sposób jednoznaczny, że niedozwolone jest postanowienie umowne, które uzależnia zakres obowiązku naprawienia szkody od wykonania naprawy. Decyzja poszkodowanego o dokonaniu naprawy samochodu bądź jej zaniechaniu nie ma bowiem wpływu na okoliczność doznanego uszczerbku majątkowego. Na mocy powołanego wyroku za niedozwoloną uznano następującą klauzulę umowną: „Wycena kosztów naprawy obejmuje: a) koszt robocizny ustalony wg wartości netto (bez uwzględnienia podatku) w oparciu o: - naprawcze normy czasowe określone przez producenta pojazdu lub inne, uznane przez (...) S.A., - średnią stawkę za 1 roboczogodzinę, stosowaną na terenie działalności jednostki terenowej, która zawarła umowę ubezpieczenia lub w miejscu naprawy pojazdu, pod warunkiem braku możliwości dokonania naprawy na terenie działalności ww. jednostki; b) koszty części zamiennych i materiałów według wartości netto (tzn. bez uwzględnienia podatku, cła, akcyzy, itp..) ustalonych na podstawie katalogów E., A. lub innych uznanych przez (...) S.A. (...)"

W uzasadnieniu powołanego orzeczenia Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów miał na uwadze, to, że w innych zapisach OWU były zawarte inne postanowienia regulujące sposób ustalania odszkodowania la ubezpieczonych, którzy dokonują naprawy samochodu, odrębne, bo uwzględniające podatek. VAT w wysokości odszkodowania. Wprawdzie na mocy wyżej zaprezentowanego wyroku została zakwestionowana jedynie zasada uzależniania wypłaty odszkodowania według cen brutto od faktu przeprowadzenia naprawy oraz przedłożenia stosownych faktur, to wywody zamieszczone w uzasadnieniu powołanego wyroku mają, w ocenie tutejszego Sądu, walor natury ogólnej. Sąd ten bowiem, analizując zakres obowiązku odszkodowawczego wynikającego z zawarcia dobrowolnego ubezpieczenia AC, stwierdził, że obowiązek naprawienia szkody powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy. Decyzja poszkodowanego o dokonaniu naprawy samochodu bądź jej zaniechaniu nie ma wpływu na okoliczność doznanego uszczerbku majątkowego. W ocenie tutejszego Sądu brak jest podstaw do zaakceptowania różnicowania zakresu obowiązku odszkodowawczego od faktu wykonania naprawy.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 kc zapisy § 22 ust. 5 OWU w zw. z § 22 ust. 3 OWU oraz § 22 ust. 7 OWU, w zakresie uzależniającym uwzględnienie w świadczeniu ubezpieczeniowym podatku VAT jak i zastosowanie cen części oryginalnych serwisowych od dokonana naprawy i przedstawienia oryginałów rachunków lub faktur VAT. Te postanowienia, w ocenie Sądu godzą w równowagę kontraktową stron i wprowadza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków wynikających z umowy na niekorzyść powoda, rażąco naruszając jego interesy jako konsumenta. Szczególnego podkreślenia wymaga to, że powód jako osoba fizyczna zawarł umowę w droższym wariantcie serwisowym, który upoważniał go do dokonania napraw w zakładach serwisowych. Tymczasem z powołanego przepisu wynika, że w przypadku ustalenia wartości odszkodowania według metody kosztorysowej wysokość odszkodowania oblicza się według reguł obowiązujących przy tańszym wariantcie optymalnym, na który powód nie wyrażał zgody. Zapisy te de facto przewidują, jak wskazał powód w jednym ze swoich pism procesowych, niedopuszczalny mechanizm uzależniania zakresu obowiązku odszkodowawczego od faktu dokonania naprawy i z tej przyczyny Sąd uznał, iż nie wiąże on powoda. Jak wyżej wspomniano, w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe doprowadziło do ustalenia, że na terenie Polski i Europy brak jest autoryzowanego dealera lub (...) samochodów marki L.. Ponadto dystrybucją części zamiennych do samochodów L. nie zajmuje się również (...), która jest właścicielem marki. Zatem naprawienie szkody przy użyciu części zamiennych zakupionych na terenie kraju nie było możliwe.

Ad b) Wysokości stawek za roboczogodzinę

Sporządzona przez biegłego opinią pozwoliła nadto na ustalenie, iż średnie stawki godzinowe za prace blacharskie i lakiernicze na terenie T. wynoszą 70-190/80-210 zł, a zastosowana w wycenie pozwanego stawka godzinowa 60/60 zł za ww. prace jest znacznie zaniżona. Stawka za roboczogodzinę spraw blacharskich i lakierniczych w takiej wysokości nie jest stosowana na terenie T. i tym samym nie jest możliwe przeprowadzenie prac naprawczych za powyższą kwotę. Natomiast wskazane przez powoda stawki 80/90 zł za godzinę pracy, jak i 100/110 zł spełniają kryteria stawek średnich na rynku lokalnym.

Ponieważ koszty naprawy pojazdu marki L. (...) o nr rej (...), ustalone przez biegłego w kwocie brutto w oparciu o zasady zawarte w systemie A., według stanu pojazdu z 2 lipca 2011r., cen nowych, oryginalnych, serwisowych części zamiennych oraz średnich stawek obowiązujących aktualnie na terenie T. wynosiły odpowiednio 22.890,85 zł brutto przy stawkach 80/90 zł/rbh oraz 23.369,94 zł brutto przy stawkach 100/110 zł/rbh i uwzględniały cenę części zamiennych dostępnych w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, powiększoną o koszt ich transport do Polski oraz cło, Sąd uznał roszczenie powoda za w pełni zasadne i mieszczące się w określonych przez biegłego kosztach niezbędnych do naprawy uszkodzonego pojazdu. Sąd uwzględnił przy tym, że pozwany, zgodnie z art. 817 § 1 kc, miał obowiązek spełnić świadczenie związane ze szkodą w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia żądania. Ponieważ pozwany zgłosił żądanie wypłacenia mu należnego odszkodowania w dniu 2 lipca 2011r., Sąd odsetki należne od kwoty 18.281 zł zasądził od dnia 2 sierpnia 2011r., tj. pierwszego dnia wymagalności ww. kwoty, przyjmując za podstawę rozstrzygnięcia w tym zakresie przepis art. 481 § 1 kc.

Ad c) zwrot kosztów prywatnej opinii dotyczącej kosztów naprawy pojazdu

Powód, celem weryfikacji stanowiska pozwanego w przedmiocie wysokości przyznanego odszkodowania zlecił sporządzenie stosownej opinii, za którą zapłacił 300 zł. Sporządzona kalkulacja potwierdziła, iż pozwany dokonał jedynie wypłaty częściowego odszkodowania, jako że kosztorys zlecony przez ubezpieczyciela, na który pozwany oparł swoją decyzję, uwzględniał zaniżone stawki za roboczogodzinę oraz stawki części zamiennych w wysokości zamienników zamiast części oryginalnych. Podstawą prawną dochodzonego roszczenia o zwrot kosztów prywatnej ekspertyzy jest art. 415 k.c. w zw. art. 16 u. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej. Artykuł 16 u.1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej wskazuje, że zakład ubezpieczeń po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia. Powyższe uregulowanie nakłada tym samym na pozwanego obowiązek wyjaśnienia we własnym zakresie okoliczności zdarzenia, z którego wywodzona jest odpowiedzialność. Ocena sposobu przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego winna być dokonywana, stosownie do dyspozycji art. 355 § 2 k.c. przy uwzględnieniu podwyższonego miernika staranności z uwagi na profesjonalny charakter prowadzonej działalności gospodarczej. W świetle powyższej regulacji należy uznać, że koszt weryfikacji żądania uprawnionego winien obciążać pozwane towarzystwo.

Zasadność uwzględnienia w wysokości zasądanego odszkodowania poniesionych kosztów prywatnej ekspertyzy jest szeroko akceptowana w orzecznictwie, czego potwierdzenie stanowi wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 20 października 2009 roku, sygn. akt I C 609/08, niepublikowany.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę o zasądzenie kwoty **300 zł** tytułem zwrotu kosztów poniesionych przez powoda celem sporządzenia kosztorysu naprawy uszkodzonego pojazdu, udokumentowanych załączoną fakturą VAT. Nadto mając na uwadze, iż kwota 300 zł, zapłacona przez powoda tytułem kosztów wykonania wyceny niezbędnej w celu dochodzenia swoich praw w stosunku ubezpieczyciela, została pozwanemu zgłoszona wraz z przesądowym wezwaniem do zapłaty w dniu 3 października 2011r., Sąd, w oparciu o ww. przepisy oraz zapis art. 481 § 1 kc, zasądził ją wraz z ustawowymi odsetkami od dnia następnego pod dniu zgłoszenia roszczenia w tej części.

Z uwagi zatem na powyższe w punkcie I wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 18.581 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 18.218 zł od dnia 2 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty oraz ustawowymi odsetkami od kwoty 300 zł od dnia 4 października 2011r. do dnia zapłaty, oddalając w punkcie II wyroku powództwo w zakresie odsetek żądanych od kwoty 300 zł od dnia 29 września 2011r. do dnia 3 października 2011r. włącznie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 Kpc w zw. z art. 99 kpc i art. 108 § 1 Kpc oraz § 2 ust. 1 i 2 i § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Strona pozwana przegrała spór niemalże w całości i dlatego spoczywał na niej ciężar poniesienia kosztów procesu, na które składała się opłata od rozszerzonego powództwa w kwocie 930 zł, koszty zastępstwa procesowego strony powodowej w kwocie 4.800 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa udzielonego pełnomocnikowi powoda w wysokości 17 zł, koszty opinii biegłego w łącznej kwocie 1.894,14 zł oraz koszty zastępstwa procesowego strony pozwanej w kwocie 2.400 zł.

W oparciu o ww. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu Sąd zasądził w punkcie III wyroku od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6.747 zł, w tym kwotę 4.817 zł kosztów zastępstwa procesowego powoda, kwotę 930 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu oraz kwotę 1.000 zł tytułem zwrotu wpłaconej przez powoda zaliczki na wynagrodzenie biegłego. Zasądzając koszty zastępstwa procesowego Sąd stwierdził, że niezbędny nakład pracy radcy prawnego, a także charakter sprawy i wkład pracy radcy prawnego w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia uzasadniał przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości podwójnej stawki minimalnej, określonej w cyt. wyżej rozporządzeniu (2.400 zł), powiększonej o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. W niniejszej sprawie pełnomocnik powoda stawiał się na każdą rozprawę, złożył szereg pism procesowych, które przyczyniły się do ostatecznego wyjaśnienia kosztów zakupu części zamiennych, które zostały uwzględnione przez biegłego w opinii

W punkcie IV wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku kwotę 782,32 zł tytułem nieuiszczonych kosztów procesu, stanowiących część przyznanego w sprawie wynagrodzenia biegłego. Sąd omyłkowo nie zasądził w tym punkcie orzeczenia kwoty 101,82 zł, przyznanej biegłemu postanowieniem z dnia 6 lutego 2013r. tytułem zwrotu wydatków. Niewątpliwie jednak z uwagi na uiszczenie zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 1.000 zł, kwota 101,82 zł przyznana i wypłacona biegłemu tymczasowo ze środków Skarbu Państwa winna podlegać ściąganiu od pozwanego przegrywającego sprawę.